DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

5. SINIF

YAZILIYA HAZIRLIK

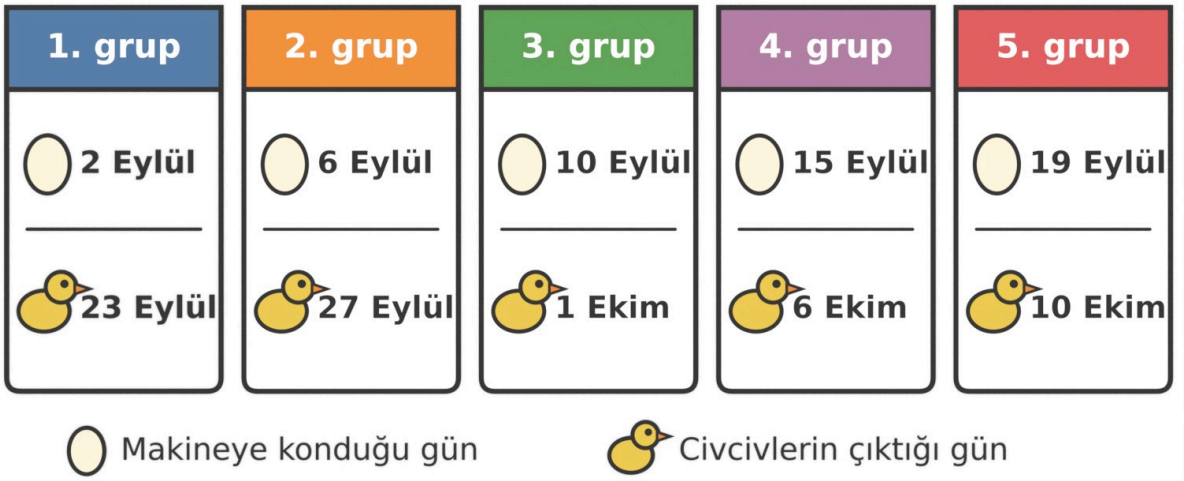
1. DÖNEM - 1. ORTAK YAZILI · SENARYO 1 · 2. SÜRÜM

TYMM 2026-2027

Hazırlayan: **Murat Altun**

Bu sorular Claude tarafından hazırlanmıştır.

1. Ece'nin köyde yaşayan teyzesi tavuk yetiştiriyor. Teyzesi, eylül ayında kuluçka makinesine beş farklı günde tavuk yumurtası yerleştirdi. Her grubun makineye konduğu günü ve civcivlerin yumurtadan çıktığı günü aşağıdaki kartlara yazdı. (Bu metin soru için hazırlanmıştır. Tarihler kurgusaldır.)

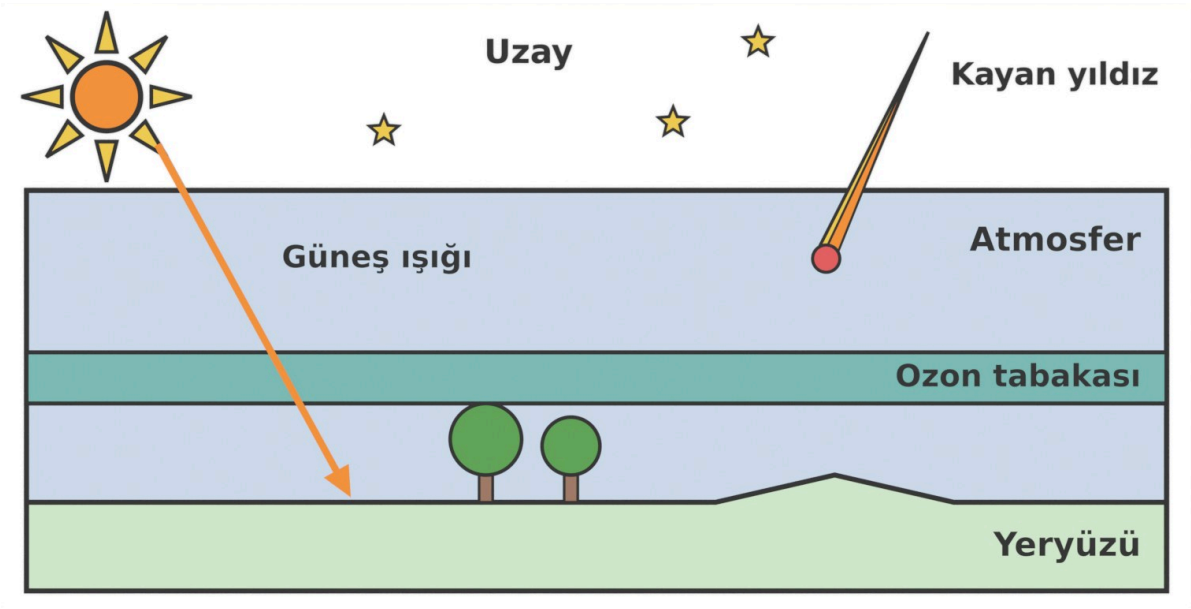
Bilgi: Kuluçka makinesi, yumurtaları anne tavuğun altındaki gibi sıcak ve nemli tutar. Civcivler bazen birkaç saat ya da bir gün erken veya geç çıkabilir.

1.1. Kartlardaki tarihleri karşılaştırınız. Yumurtaların makineye konduğu gün ile civcivlerin çıktığı gün arasındaki ilişkiyi yazınız. (3 puan)

1.2. Teyzesi 30 Eylül'de makineye yeni yumurtalar yerleştirdi. Bu yumurtalardan civcivlerin yaklaşık hangi gün çıkacağını tahmin ediniz ve tahmininizin gerekçesini yazınız. (3 puan)

1.3. Ördek yumurtalarından yavrular yaklaşık 28 günde, bıldırcın yumurtalarından ise yaklaşık 17-18 günde çıkar. Her kuş türünün kendine özgü bir kuluçka süresi vardır ve bu süre her yıl, her çiftlikte benzerdir. Kartlardan ve bu bilgiden yola çıkarak canlılar dünyasının işleyişiyle ilgili genel bir sonuca ulaşınız. (4 puan)

2. Kaan, yaz tatilinde köyde gece gökyüzünü izlerken bir anda parlayıp sönen bir "kayan yıldız" gördü. Fen bilimleri öğretmeni olan amcası, Dünya'yı saran hava katmanını gösteren aşağıdaki şemayı çizdi ve şunları anlattı: "Kayan yıldız aslında uzaydan gelen küçük bir taş ya da toz parçasıdır. Bu parçaların çoğu atmosfere girince sürtünmeyle ısınır ve yere ulaşmadan yanıp yok olur. Atmosferdeki ozon tabakası, Güneş'ten gelen zararlı ışınların büyük kısmını süzer. Atmosfer, Dünya'nın gündüz aşırı ısınmasını, gece de aşırı soğumasını önler." Amcası sözlerini aşağıdaki ayet ve hadisle bitirdi. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

Bilgi: Atmosferi olmayan Ay'da yüzey sıcaklığı gündüz 100 °C'nin üzerine çıkar, gece −130 °C'nin altına düşer.

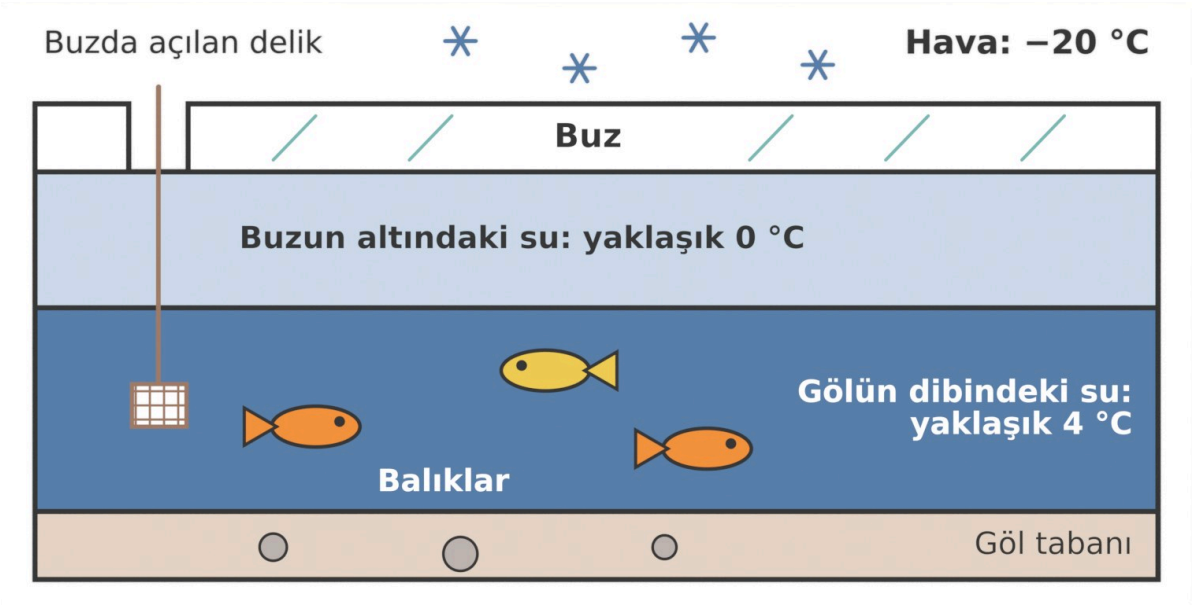
- "O, yaratıp şekillendiren, ahenk veren ve düzene koyandır." (Âlâ suresi 2-3. ayetler)
- "Allah'tan başka ilah yoktur, O'nun ortağı da yoktur…" (Müslim, "Mesacid", 139)

2.1. Amcanın anlattıklarından atmosferin iki görevini yazınız. Bu görevlerin her birinin Dünya'daki yaşama bir etkisini belirtiniz. (5 puan)

2.2. Âlâ suresinin 2-3. ayetlerinde Allah (cc) hakkında bildirilenleri atmosferdeki düzenle ilişkilendiriniz. Bu düzenin Allah'ın (cc) varlığını nasıl gösterdiğini açıklayınız. (5 puan)

2.3. Hadisten yola çıkarak atmosferin, Güneş'in ve Dünya'daki canlıların birbirine uygun olmasının Allah'ın (cc) birliğine nasıl işaret ettiğini açıklayınız. (6 puan)

3. Poyraz, ocak ayında ailesiyle Ardahan'daki Çıldır Gölü'ne gitti. Gölün yüzeyi kalın bir buz tabakasıyla kaplıydı. Balıkçıların buzda açtıkları deliklerden ağlarını suya bıraktığını gören Poyraz şaşırdı ve "Göl donmuşsa balıklar nasıl yaşıyor?" diye sordu. Babası ona donmuş bir gölün kesitinin çizildiği aşağıdaki görseli gösterdi ve şu ayeti okudu. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

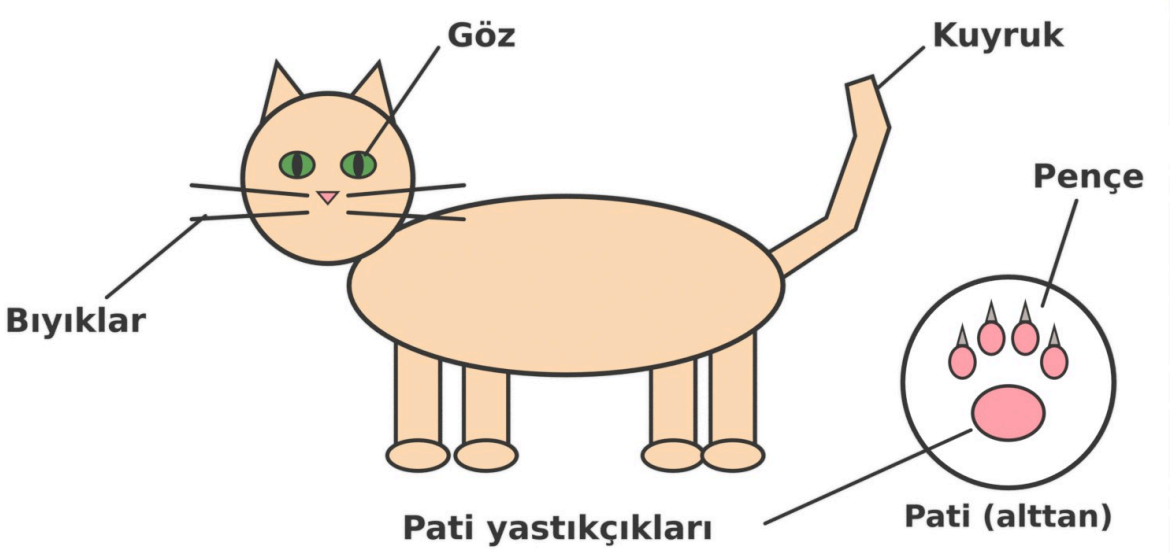
"Gerçekten biz, her şeyi bir ölçü ve dengede yarattık." (Kamer suresi 49. ayet)

Bilgi: Hava −20 °C olsa bile kalın buzun altındaki gölün dibinde su genellikle yaklaşık 4 °C'de kalır.

3.1. Görselden yararlanarak Poyraz'ın sorusunu cevaplayınız: Göl donduğu hâlde balıkların yaşayabilmesini sağlayan durumları yazınız. Bu durumların hepsinin bir arada bulunması Allah'ın (cc) varlığı hakkında size ne düşündürüyor? Açıklayınız. (5 puan)

3.2. Ayette geçen "ölçü ve denge" ifadesini donmuş göldeki durumlarla ilişkilendiriniz. Suyu, buzu ve balıkları aynı ölçü ve dengeyle yaratanı düşünerek Allah'ın (cc) birliği hakkında bir sonuca ulaşınız. (5 puan)

4. Ayaz, sokakta bulduğu yavru kediyi ailesiyle birlikte veteriner hekime götürdü. Veteriner hekim kediyi muayene ederken şunları anlattı: "Kediler loş ışıkta bizden çok daha iyi görür. Bıyıkları en hafif dokunuşu bile hisseder. Kedi, bıyıkları bir aralığın kenarlarına değince oradan geçip geçemeyeceğini anlar. Bıyıkları hava hareketini de hissettiği için karanlıkta yolunu bulur. Patilerinin altındaki yumuşak yastıkçıklar sessizce yürümesini sağlar. Kedi pençelerini gerektiğinde dışarı çıkarır, yürürken içeri çeker; böylece pençeleri körelmez. Kuyruğu dengesini korumasına yardım eder. Yüksekten düşerken havada dönerek ayaklarının üzerine düşmeye çalışır. Bütün bu özellikler kedinin yaşamını sürdürmesi için birlikte çalışır." (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

Bilgi: Kediler, insanın rahatça görebilmesi için gereken ışığın yaklaşık altıda biriyle görebilir.

4.1. Veteriner hekimin anlattıklarından kedinin vücudundaki iki özelliği, bu özelliklerin kediye sağladığı yararla birlikte yazınız. (4 puan)

4.2. Bu özelliklerin hepsinin tek bir canlıda, birbirini tamamlayacak biçimde bulunması Allah'ın (cc) varlığı ve birliği hakkında size ne düşündürüyor? Açıklayınız. (4 puan)

4.3. Ayaz, yavru kediyi incelerken Allah'ın (cc) bir ve tek olduğuna olan inancının güçlendiğini söyledi. Bu inanca sahip bir öğrencinin günlük hayatta nasıl davranabileceğine iki örnek yazınız. (4 puan)

5. Sınıftaki “Dua Köşesi”ne üç öğrenci, dua edilmesini istedikleri birer durumu not kâğıdına yazıp astı. Öğretmen, her not için Allah’ın (cc) güzel isimlerinden (Rahman, Rahîm, Alîm, Semi, Basir, Kadir) birinin anlamına uygun biçimde kullanıldığı bir dua yazılmasını istedi. Duaların nasıl kurulabileceğini göstermek için tahtaya şu kalıbı yazdı: “Ya …… (isim), sen …… (ismin anlamına uygun söz); …… (dilek).” (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

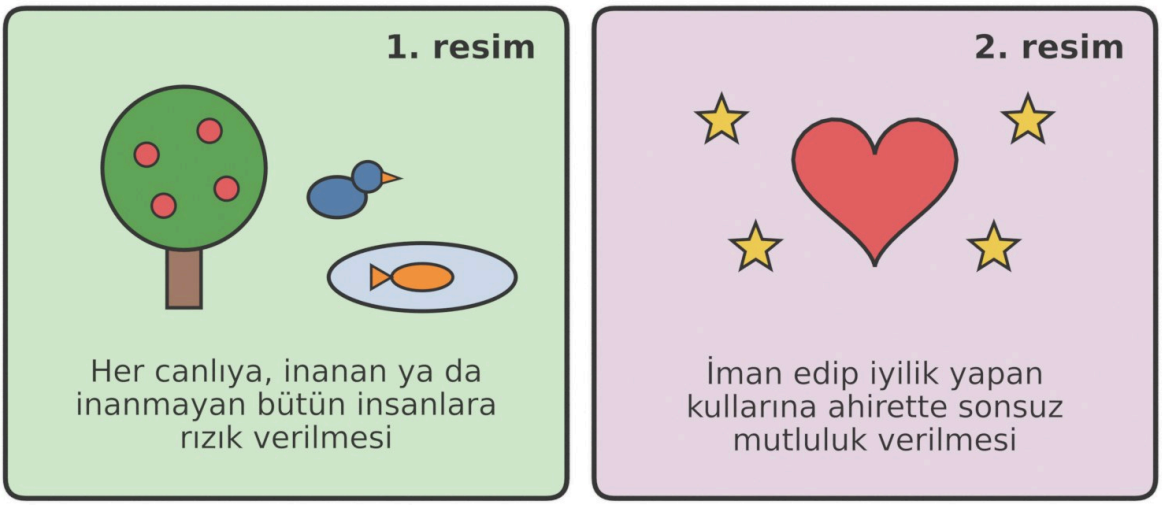
Her nottaki durum için kalıba uygun bir dua cümlesi kurunuz. Duada neden bu ismi seçtiğinizi bir cümleyle belirtiniz.

5.1. 1. not (5 puan)

5.2. 2. not (5 puan)

5.3. 3. not (5 puan)

6. Berra, ilkokula giden kardeşine Allah'ın (cc) Rahman ve Rahîm isimlerini anlatmak için iki resim çizdi ve her resmin altına bir açıklama yazdı. Sonra kardeşine, Kur'an-ı Kerim'de bu iki ismin genellikle birlikte anıldığını söyleyerek şu ayeti okudu: "İlahınız bir tek Allah'tır. O'ndan başka ilah yoktur. O, Rahman'dır, Rahîm'dir." (Bakara suresi 163. ayet) (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

6.1. Berra'nın resimlerinin altına yazdığı açıklamalardan her birinin hangi ismin yansıması olduğunu belirtiniz. Bu iki durumdan yararlanarak Rahman ve Rahîm isimleri arasındaki farkı açıklayınız. (6 puan)

6.2. Ayette Rahman ve Rahîm isimlerinin birlikte anılmasından Allah'ın (cc) merhameti hakkında hangi sonuca ulaşılabilir? Allah'ın (cc) Rahman ve Rahîm olduğunu bilen bir kişinin zor bir durumla karşılaştığında nasıl bir tutum içinde olacağını açıklayınız. (4 puan)

7. Melis, her cumartesi yaşlı komşusunun pazar alışverişini yapıyor. Bir gün komşusu ona teşekkür edip harçlık vermek istedi. Melis, “Bunu bir karşılık beklediğim için değil, yalnızca Allah rızası için yapıyorum.” diyerek harçlığı almadı. O akşam Melis, din kültürü ve ahlak bilgisi dersinde hazırladığı aşağıdaki ayracı kitabının arasına koyarken ayraçtaki surenin adının bugün yaşadıklarıyla ilgili olduğunu fark etti. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

İHLAS SURESİ

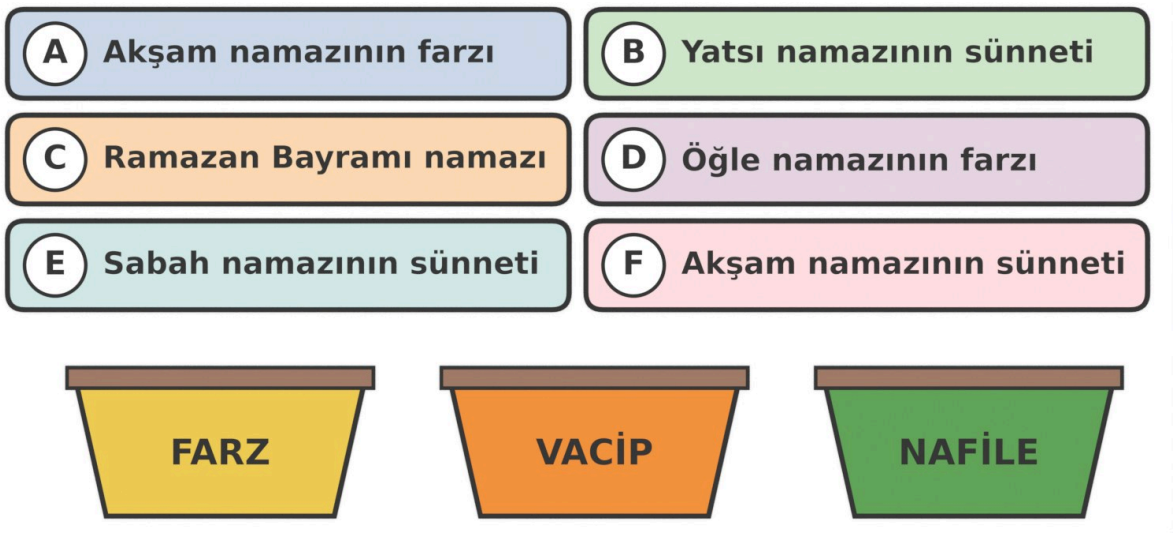
Ayet	Okunuşu	Anlamı
1	Kul hüvallâhü ehad	De ki: "O, Allah’tır, tektir."
2	Allâhüssamed	Allah Samed’dir. (Hiçbir şeye muhtaç olmayandır.)
3	Lem yelid ve lem yûled	O, doğurmamış ve doğmamıştır.
4	Ve lem yeküllehû küfüven ehad	O’nun hiçbir dengi (eşi, benzeri) yoktur.

7.1. Melis’in komşusuna yardım ederken gösterdiği tutum ile surenin adı arasındaki ilişkiyi açıklayınız. Açıklamanızda “ihlas” kelimesinin anlamını da yazınız. (5 puan)

7.2. Ayraçta Allah’ın (cc) güzel isimlerinden Ehad ve Samed geçmektedir. Bu isimlerin hangi ayetlerde geçtiğini belirterek anlamlarını açıklayınız. (6 puan)

7.3. Melis, İhlas suresinin anlamını dört yaşındaki kardeşine anlatmak istiyor. Surenin anlamını değiştirmeden, kardeşinin anlayabileceği kısa ve sade cümlelerle özetleyiniz. (4 puan)

8. Din kültürü ve ahlak bilgisi kulübünde "Kartını Kutusuna At" etkinliği yapıldı. Masada farz, vacip ve nafile yazılı üç kutu ile harfli namaz kartları vardı. Her öğrenci bir kart çekip onu hükmüne uygun kutuya atacaktı. (Bu metin soru için hazırlanmıştır.)

8.1. Hanefi mezhebine göre her kartın hangi kutuya atılması gerektiğini yazınız. (6 puan)

8.2. C kartındaki namaz ile B kartındaki namazı hükümleri bakımından karşılaştırınız. Aralarındaki farkı açıklayınız. (3 puan)

8.3. Kartlarda yer almayan cuma namazının hükmünü, ne zaman ve nerede kılındığını yazınız. Cuma namazının Müslümanlara sağladığı bir faydayı belirtiniz. (3 puan)

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE BECERİLER

SORU NO	ÖĞRENME ÇIKTISI	BECERİLER
1	DKAB.5.1.1. Evrendeki mükemmel düzene ilişkin akıl yürütebilme	KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme) (KB2.16.1. Tümevarımsal Akıl Yürütme)
2	DKAB.5.1.2. Evrendeki mükemmel düzenden hareketle Allah'ın (cc) varlığı ve birliğini müşahede edebilme	DAB4. Tefekkür (DAB4.1. Müşahede Etme)
3	DKAB.5.1.2. Evrendeki mükemmel düzenden hareketle Allah'ın (cc) varlığı ve birliğini müşahede edebilme	DAB4. Tefekkür (DAB4.1. Müşahede Etme)
4	DKAB.5.1.2. Evrendeki mükemmel düzenden hareketle Allah'ın (cc) varlığı ve birliğini müşahede edebilme	DAB4. Tefekkür (DAB4.1. Müşahede Etme)
5	DKAB.5.1.3. Allah'ın (cc) güzel isimlerini bağlamına uygun kullanabilme	DAB3. Tahkik (DAB3.2. Dinî Kavramları Bağlamına Uygun Kullanma)
6	DKAB.5.1.3. Allah'ın (cc) güzel isimlerini bağlamına uygun kullanabilme	DAB3. Tahkik (DAB3.2. Dinî Kavramları Bağlamına Uygun Kullanma)
7	DKAB.5.1.4. İhlas suresini ve bu surenin anlamını okuyarak yorumlayabilme	DAB3. Tahkik (DAB3.3. Dinî Metinleri Yorumlama)
8	DKAB.5.2.1. Namaz ibadetini özetleyebilme	KB2.3. Özetleme

PUANLAMA TABLOSU								
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**TOPLAM**
10	*16*	*10*	*12*	*15*	*10*	*15*	*12*	***100***

Bu sınav, 2026-2027 eğitim öğretim yılı 1. dönem konu-soru dağılım tablosundaki 1. ortak yazılı **Senaryo 1** dağılımına göre, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli 5. sınıf öğretim programı esas alınarak hazırlanmıştır. Bu kâğıt, aynı senaryonun 2. sürümüdür: öğrenme çıktıları, soru sayısı ve puanlar 1. sürümle aynı, sorular farklıdır. Hazırlayan: Murat Altun. Bu sorular Claude tarafından hazırlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığının resmî yayını değildir; görseller Blender ile oluşturulmuştur.

ÇÖZÜMLER

1. Doğru cevap:

- 1.1 **(3 puan)**: Her grupta yumurtaların konduğu gün ile civcivlerin çıktığı gün arasında 21 gün (üç hafta) geçtiğini hesaplama **(1 puan)**. Bu sürenin beş grupta da aynı olduğunu belirtme **(1 puan)**. Yumurtalar farklı günlerde konsa da civcivlerin her seferinde konduktan 21 gün sonra çıktığını, yani olayın düzenli olarak tekrarlandığını belirtme **(1 puan)**. "Üç hafta" ya da "yaklaşık 3 hafta" ifadeleri de doğru kabul edilir.
- 1.2 **(3 puan)**: 21 Ekim tahmini (20-22 Ekim arasındaki tahminler kabul edilir) **(1 puan)**. Civcivlerin her grupta yumurtalar konduktan 21 gün sonra çıktığını, bu nedenle 30 Eylül'e 21 gün eklendiğini açıklayan gerekçe **(2 puan)**. Gerekçesiz tahmine yalnızca 1 puan verilir.
- 1.3 **(4 puan)**: Her türün yavrusunun hemen hemen aynı sürede çıktığını, bu nedenle ne zaman çıkacağının önceden tahmin edilebildiğini belirtme **(2 puan)**. Bu örnekten genelleme yaparak canlılar dünyasındaki ve evrendeki olayların tesadüfen ve rastgele değil, belli bir ölçü ve mükemmel bir düzen içinde gerçekleştiği sonucuna ulaşma **(2 puan)**.

Örnek doğru cevap:

1.1. Her grupta yumurtalar makineye konduktan 21 gün sonra civcivler çıkmış. Yumurtalar farklı günlerde konsa da bu süre hiç değişmemiş; olay her seferinde aynı düzenle tekrarlanmış.

1.2. Civcivler yaklaşık 21 Ekim'de çıkar. Çünkü bütün gruplarda civcivler yumurtalar konduktan 21 gün sonra çıktı. 30 Eylül'e 21 gün eklenince 21 Ekim bulunur.

1.3. Her canlının gelişmesi belli bir süreye ve ölçüye göre gerçekleşiyor. Bu yüzden civcivin ya da ördek yavrusunun ne zaman çıkacağını önceden bilebiliyoruz. Buradan canlılar dünyasında ve evrende olayların tesadüfen değil, mükemmel bir düzen içinde gerçekleştiği sonucuna ulaşılır.

Yanlış cevap: "Civcivler rastgele günlerde çıkıyor.", "Yumurtalar ne kadar geç konursa civcivler o kadar çabuk çıkar." gibi kartlarla çelişen ifadeler 1.1'in 2. ve 3. ölçütlerinden puan almaz. 30 Ekim ya da 7 Ekim gibi düzene uymayan tahminler tahmin ölçütünden puan almaz. Canlılardaki gelişmenin kendiliğinden ve düzensiz gerçekleştiği yönündeki genellemeler 1.3'ün 2. ölçütünden puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

2. Doğru cevap:

- 2.1 **(5 puan)**: Amcanın anlattığı görevlerden iki tanesini yazma (göktaşlarının çoğunu yere ulaşmadan yakması; ozon tabakasıyla Güneş'in zararlı ışınlarının büyük kısmını süzmesi; Dünya'nın gündüz aşırı ısınmasını, gece aşırı soğumasını önlemesi); her görev 1 puan **(2 puan)**. Bu görevlerin yaşama etkisini doğru belirtme: canlıların göktaşlarından korunması; canlıların zararlı ışınlardan korunması; sıcaklığın canlıların yaşayabileceği ölçüde kalması; her etki 1 puan **(2 puan)**. Bu görevlerin aksamadan, sürekli ve birlikte yerine getirildiğini belirtme **(1 puan)**.
- 2.2 **(5 puan)**: Ayetlerde Allah'ın (cc) her şeyi yaratıp şekillendirdiğinin, ahenk verip düzene koyduğunun bildirildiğini; atmosferin katmanlarının ve görevlerinin de böyle uyumlu ve düzenli olduğunu belirterek ilişki kurma **(2 puan)**. Böyle ahenkli bir düzenin kendiliğinden ya da tesadüfen oluşamayacağını, onu yaratıp düzene koyan bir yaratıcının bulunduğunu ve bu yaratıcının Allah (cc) olduğunu belirtme **(3 puan)**.
- 2.3 **(6 puan)**: Hadiste Allah'tan başka ilah olmadığının ve O'nun hiçbir ortağı bulunmadığının bildirildiğini açıklama **(2 puan)**. Güneş'i, atmosferi ve canlıları yaratanın aynı olduğunu, bu yüzden hepsinin birbirine uygun ve uyum içinde olduğunu; bu uyumun evreni yaratıp yönetenin tek olduğunu gösterdiğini belirtme **(2 puan)**. Allah'ın (cc) bir ve tek olduğuna, eşi, benzeri ve ortağı olmadığına inanmanın tevhit inancı olduğunu belirterek bağlantı kurma **(2 puan)**.

Örnek doğru cevap:

2.1. Atmosfer, uzaydan gelen taş parçalarının çoğunu yere ulaşmadan yakar; böylece canlılar bu taşlardan korunur. Ozon tabakası Güneş'ten gelen zararlı ışınların büyük kısmını süzer; bu sayede canlılar zarar görmez. Atmosfer bu görevlerini hiç aksatmadan, gece gündüz birlikte yerine getirir.

2.2. Ayetlerde Allah'ın (cc) her şeyi yaratıp şekillendirdiği, ahenk verip düzene koyduğu bildiriliyor. Atmosferin her katmanı da canlıları korumak için uyum içinde çalışıyor. Böyle ahenkli bir düzen kendi kendine oluşamaz. Onu yaratan ve düzene koyan bir yaratıcı vardır, o da Allah'tır (cc).

2.3. Hadiste Allah'tan başka ilah olmadığı ve O'nun ortağı bulunmadığı bildiriliyor. Güneş'i, atmosferi ve canlıları yaratan aynı olduğu için hepsi birbirine uygun yaratılmıştır. Bu uyum, evreni yaratıp yönetenin bir ve tek olduğunu gösterir. Allah'ın (cc) bir ve tek olduğuna, eşi, benzeri ve ortağı olmadığına inanmak tevhit inancıdır.

Yanlış cevap: Atmosferin görevlerini karıştırmak (ör. "Ozon tabakası göktaşlarını yakar.") ya da metinde ve görselde olmayan, gerçekle bağdaşmayan görevler yazmak ilgili ölçütten puan almaz. Atmosferdeki düzenin tesadüfen oluştuğunu ya da kendiliğinden sürdüğünü ileri sürmek, ayet ve hadisle ilişki kurmadan yalnızca atmosferin katmanlarını saymak, düzenin birden fazla yaratıcıya işaret ettiğini söylemek 2.2 ve 2.3'ten puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

3. Doğru cevap:

- 3.1 **(5 puan)**: Balıkların yaşamasını sağlayan durumları yazma: buzun suyun üzerinde kalması (dibe çökmemesi); buz tabakasının bir örtü gibi alttaki suyu soğuktan koruması; gölün dibindeki suyun donmayıp yaklaşık 4 °C'de kalması; balıkların soğuk suda yaşayabilecek özelliklerle yaratılmış olması. En az üçü doğru yazılırsa 2 puan, ikisi doğru yazılırsa 1 puan **(2 puan)**. Bu durumların balıkların ihtiyacına göre, ölçülü ve uyum içinde bir arada bulunmasının tesadüf olamayacağını; bunların hepsini yaratıp düzene koyan bir yaratıcının, yani Allah'ın (cc) var olduğunu gösterdiğini belirten çıkarım **(3 puan)**.
- 3.2 **(5 puan)**: "Ölçü ve denge" ifadesini göldeki durumlarla ilişkilendirme (ör. suyun belli bir sıcaklıkta donması, buzun sudan hafif olup yüzeyde kalması, dipteki suyun belli bir sıcaklıkta kalması, balıkların bu soğuğa dayanabilmesi); iki örnekle ilişki kurulursa 2 puan, bir örnekle 1 puan **(2 puan)**. Suyu, buzu, havayı ve balıkları aynı ölçü ve dengeyle yaratanın ve hepsini birbirine uygun kılanın tek olduğu; bu birlik ve düzenin bir ve tek olan Allah'ın (cc) eseri olduğu sonucuna ulaşma **(3 puan)**.

Örnek doğru cevap:

3.1. Buz suyun üzerinde kalır ve bir örtü gibi alttaki suyu soğuktan korur. Bu yüzden göl dibine kadar donmaz; dipteki su yaklaşık 4 °C'de kalır. Balıklar da bu soğuk suda yaşayabilecek şekilde yaratılmıştır. Bütün bunların aynı anda ve balıkların ihtiyacına uygun olarak bulunması tesadüf olamaz. Bu düzen, her şeyi yaratıp düzene koyan Allah'ın (cc) var olduğunu gösterir.

3.2. Su belli bir sıcaklıkta donar ve buz sudan hafif olduğu için yüzeyde kalır. Dipteki su da belli bir sıcaklıkta kalır; balıklar orada yaşar. Her şey ölçülü ve dengelidir. Suyu, buzu ve balığı birbirine uygun yaratan tektir. Bu birlik ve düzen, bir ve tek olan Allah'ın (cc) eseridir.

Yanlış cevap: Balıkların kışın buzun içinde donarak yaşadığını söylemek ya da görselle çelişen durumlar yazmak 3.1'in 1. ölçütünden puan almaz. Göldeki uyumun tesadüfen oluştuğunu ileri sürmek, ayetle ilişki kurmadan yalnızca göldeki durumları sıralamak, suyu, buzu ve canlıları farklı yaratıcıların yarattığını söylemek ilgili ölçütlerden puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

4. Doğru cevap:

- 4.1 **(4 puan)**: Özellik ve yararı birlikte verilen her doğru örnek 2 puandır (2+2). Kabul edilen örnekler: gözlerinin loş ışıkta iyi görmesi; bıyıklarının dokunuşu hissederek dar yerlerden geçip geçemeyeceğini anlamasını ya da hava hareketini hissederek karanlıkta yolunu bulmasını sağlaması (bıyıklarla ilgili iki yarar tek örnek sayılır); pati yastıkçıklarının sessiz yürümesini sağlaması; pençelerini içeri çekebilmesi sayesinde pençelerinin körelmemesi; kuyruğunun dengesini korumasına yardım etmesi; düşerken havada dönerek ayaklarının üzerine düşmesi. Yalnızca özellik yazılıp yararı belirtilmemişse o örnek için 1 puan verilir.
- 4.2 **(4 puan)**: Kedinin her özelliğinin bir işe yaradığını ve özelliklerin birbirini tamamlayarak uyum içinde çalıştığını; bu düzenin kendiliğinden oluşamayacağını ve Allah'ın (cc) varlığını gösterdiğini belirtme **(2 puan)**. Bütün özelliklerin aynı amaç için birbirine uygun yaratılmasının onları yaratanın tek olduğunu, yani Allah'ın (cc) birliğini gösterdiğini belirtme **(2 puan)**.
- 4.3 **(4 puan)**: Allah'ın (cc) bir ve tek olduğuna inanmakla uyumlu her doğru davranış örneği 2 puandır (2+2). Kabul edilen örnekler: kendisine verilen nimetler için yalnızca Allah'a (cc) şükretmek; dualarını ve ibadetlerini yalnızca Allah (cc) için yapmak; hiçbir varlığı Allah'a (cc) denk görmemek; Allah'ın (cc) her yaptığını gördüğünü bilerek kimse görmese de doğru davranmak; Allah'ın (cc) yarattığı canlılara emanet bilinciyle iyi bakmak.

Örnek doğru cevap:

4.1. Kedinin bıyıkları en hafif dokunuşu bile hisseder. Bıyıkları bir aralığın kenarlarına değince kedi oradan geçip geçemeyeceğini anlar. Patilerinin altındaki yumuşak yastıkçıklar da sessizce yürümesini sağlar.

4.2. Kedinin gözleri, bıyıkları, patileri ve kuyruğu birbirini tamamlayarak onun yaşamasını sağlıyor. Bu uyum kendi kendine oluşamaz; kediyi yaratan Allah'ın (cc) var olduğunu gösterir. Bütün bu özelliklerin aynı amaç için birbirine uygun yaratılması, onları yaratanın bir ve tek olduğunu, yani Allah'ın (cc) birliğini gösterir.

4.3. Bana verilen bütün nimetler için yalnızca Allah'a (cc) şükrederim ve dualarımı yalnızca O'na yaparım. Allah'ın (cc) her şeyi gördüğünü bildiğim için kimse görmese de doğru davranmaya çalışırım.

Yanlış cevap: Kedinin özelliklerini karıştırmak (ör. "Kedi bıyıklarıyla görür.") ya da metinde olmayan, gerçekle bağdaşmayan özellikler yazmak ilgili örnekten puan almaz. Özelliklerin birbirinden bağımsız olduğunu ya da bu düzenin tesadüfen oluştuğunu söylemek 4.2'den puan almaz. Allah'ın (cc) birliğine inanmakla ilgisi olmayan ya da bu inançla çelişen davranışlar 4.3'ten puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

5. **Doğru cevap:** Her not için üç ölçüt değerlendirilir: duruma uygun bir isim seçme **(2 puan)**, dua cümlesinde ismi anlamına uygun kullanma **(2 puan)**, seçilen ismin duruma uygunluğunu açıklama **(1 puan)**. Gerekçesi doğru açıklanan farklı isimler de kabul edilir. Kalıbın sözcükleri aynen kullanılmasa da isim, ismin anlamına uygun söz ve dilek bulunan dua cümleleri tam puan alır.

- 5.1 **(5 puan)**: 1. not için en uygun isimler Kadir (her şeye gücü yeten; hastayı iyileştirmeye gücü yeten) ve Rahîm'dir (kullarını koruyup esirgeyen, onlara merhamet eden). Rahman (bütün varlıklara merhamet eden) ya da Semi (duayı işiten) isimleri de gerekçesiyle kullanılmışsa kabul edilir.
- 5.2 **(5 puan)**: 2. not için en uygun isimler Basir (her şeyi, her an gören) ve Kadir'dir (korumaya gücü yeten). Rahîm (kullarını koruyup esirgeyen) ya da Semi (Eymen'in duasını işiten) isimleri de gerekçesiyle kullanılmışsa kabul edilir.
- 5.3 **(5 puan)**: 3. not için en uygun isim Alîm'dir (gizli açık her şeyi, neyin hayırlı olduğunu en iyi bilen). Kadir (seçimi kolaylaştırmaya gücü yeten) ya da Semi (duayı işiten) isimleri de gerekçesiyle kullanılmışsa kabul edilir.

Örnek doğru cevap:

5.1. "Ya Kadir, sen her şeye gücü yetensin; anneanneme şifa ver, onu bir an önce iyileştir." Kadir ismini seçtim çünkü Allah'ın (cc) gücü sınırsızdır; hastayı iyileştirmeye de gücü yeter.

5.2. "Ya Basir, sen her şeyi her an görürsün; babamı gece yolculuğunda gözet, onu evine sağ salim kavuştur." Basir ismini seçtim çünkü Allah (cc), Eymen'in babasını gecenin karanlığında da görür.

5.3. "Ya Alîm, benim için neyin hayırlı olduğunu en iyi sen bilirsin; beni hayırlı olana yönelt." Alîm ismini seçtim çünkü Allah (cc), Asya'nın bilemediği şeyi, yani hangi seçimin onun için hayırlı olduğunu bilir.

Yanlış cevap: Duruma uymayan ve gerekçesi açıklanamayan isimler (ör. 3. not için gerekçesiz "Ya Rahman") isim seçimi ve açıklama ölçütlerinden puan almaz. İsmi anlamıyla bağdaşmayan bir cümlede kullanmak (ör. "Ya Basir, dualarımı işitirsin.") kullanım ölçütünden puan almaz. Dua cümlesi yazmadan yalnızca isim yazan cevap yalnızca isim seçimi ölçütünden puan alır. Allah'tan (cc) başka bir varlığa dua edilen cümleler puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

6. Doğru cevap:

- 6.1 **(6 puan)**: 1. resimdeki durumun Rahman isminin yansıması olduğunu belirtme **(1 puan)**. 2. resimdeki durumun Rahîm isminin yansıması olduğunu belirtme **(1 puan)**. Rahman isminin yaratılmış bütün varlıklara fark gözetmeksizin şefkat gösteren, merhamet eden, sürekli nimetler veren anlamına geldiğini açıklama **(2 puan)**. Rahîm isminin Allah'ın (cc) kullarını koruyup esirgemesi, bağışlaması ve ahirette kendisine inanan kullarına şefkat edip onları ödüllendirmesi anlamını taşıdığını açıklama **(2 puan)**.
- 6.2 **(4 puan)**: Allah'ın (cc) merhametinin sonsuz olduğu, merhametinin dünyada bütün varlıkları, ahirette de kendisine inanan kulları kapsadığı ya da Allah'ın (cc) kullarına karşı çok merhametli olduğu sonucuna ulaşma **(2 puan)**. Böyle bir kişinin zor bir durumda ümitsizliğe kapılmayacağını, Allah'ın (cc) merhametine güvenip O'na sığınacağını, O'na dua edeceğini ya da bir hata yaptıysa pişman olup bağışlanma dileyeceğini açıklama **(2 puan)**.

Örnek doğru cevap:

6.1. 1. resimdeki durum Rahman isminin yansımasıdır. Rahman, Allah'ın (cc) yarattığı bütün varlıklara ayrım yapmadan merhamet etmesi ve sürekli nimet vermesidir. 2. resimdeki durum ise Rahîm isminin yansımasıdır. Rahîm, Allah'ın (cc) kullarını koruyup esirgemesi ve ahirette kendisine inanan kullarına şefkat edip onları ödüllendirmesidir.

6.2. İki ismin birlikte anılması, Allah'ın (cc) merhametinin sonsuz olduğunu; bu merhametin dünyada bütün varlıkları, ahirette de inananları kapsadığını gösterir. Allah'ın (cc) Rahman ve Rahîm olduğunu bilen kişi zor bir durumda ümitsizliğe düşmez. O'nun merhametine güvenir, O'na dua ederek yardım ister.

Yanlış cevap: İki ismin yerini karıştırmak ilgili ölçütlerden puan almaz. Rahman ve Rahîm isimlerinin aynı anlama geldiğini söyleyip fark açıklamamak 6.1'in açıklama ölçütlerinden puan almaz. Ayetten Allah'ın (cc) merhametinin sınırlı olduğu ya da yalnızca bazı varlıklara yöneldiği sonucunu çıkarmak, zor durumda ümitsizliğe kapılmayı ya da Allah'tan (cc) başka bir varlığa sığınmayı önermek ilgili ölçütten puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

7. Doğru cevap:

- 7.1 **(5 puan)**: İhlas kelimesinin "samimiyet, doğruluk, temizlik ve saflık" ya da "insanın davranışlarında Allah'ın (cc) hoşnutluğunu gözetmesi, ikiyüzlülükten uzak olması ve samimi olması" anlamına geldiğini yazma **(2 puan)**. Melis'in yardımını bir karşılık ya da çıkar beklemeden, yalnızca Allah'ın (cc) rızasını gözeterek ve samimiyetle yaptığını; bu nedenle tutumunun ihlas kelimesinin anlamıyla örtüştüğünü açıklama **(3 puan)**.
- 7.2 **(6 puan)**: Ehad isminin 1. ayette (Kul hüvallâhü ehad / De ki: "O, Allah'tır, tektir.") geçtiğini belirtme **(1 puan)** ve Allah'ın (cc) bir ve tek olması anlamına geldiğini açıklama **(2 puan)**. Samed isminin 2. ayette (Allâhüssamed / Allah Samed'dir.) geçtiğini belirtme **(1 puan)** ve Allah'ın (cc) hiçbir şeye muhtaç olmayıp bütün varlıkların O'na muhtaç olması anlamına geldiğini açıklama **(2 puan)**. Samed için yalnızca "hiçbir şeye muhtaç olmayan" anlamını yazan cevap bu ölçütten 1 puan alır. Ehad için 1. ayetle birlikte 4. ayeti de yazan cevap tam puan alır.
- 7.3 **(4 puan)**: Özette surenin dört anlamının her biri anlamı bozulmadan yer alırsa birer puan verilir (1+1+1+1): Allah'ın (cc) bir ve tek olduğu; hiçbir şeye muhtaç olmadığı; doğurmadığı ve doğmadığı; hiçbir dengi, eşi ve benzeri olmadığı.

Örnek doğru cevap:

7.1. İhlas; samimiyet, doğruluk, temizlik ve saflık demektir. Melis komşusuna bir karşılık beklemeden, yalnızca Allah'ın (cc) rızasını kazanmak için samimi bir şekilde yardım ettiği için tutumu ihlas kelimesinin anlamıyla örtüşür.

7.2. Ehad ismi 1. ayette (De ki: "O, Allah'tır, tektir.") geçer ve Allah'ın (cc) bir ve tek olduğunu anlatır. Samed ismi 2. ayette (Allah Samed'dir.) geçer; Allah'ın (cc) hiçbir şeye muhtaç olmadığını, bütün varlıkların ise O'na muhtaç olduğunu anlatır.

7.3. Allah (cc) bir tanedir. Hiçbir şeye ihtiyacı yoktur, her şey O'na ihtiyaç duyar. O'nun annesi, babası ya da çocuğu yoktur. Hiçbir şey O'na benzemez, O'na denk de olamaz.

Yanlış cevap: İhlas kelimesini "ödül almak, tanınmak" gibi anlamlarla açıklamak 7.1'in 1. ölçütünden, Melis'in tutumunu karşılık beklemekle ya da gösterişle ilişkilendirmek 2. ölçütünden puan almaz. Ehad ve Samed isimlerinin anlamlarını karıştırmak ilgili açıklama ölçütünden puan almaz. Özette "Allah'ın (cc) benzerleri vardır." gibi surenin anlamını değiştiren ifadeler o anlam için puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.

8. Doğru cevap:

- 8.1 **(6 puan)**: Doğru kutuya yazılan her kart 1 puandır (1+1+1+1+1+1). Farz: A (akşam namazının farzı), D (öğle namazının farzı). Vacip: C (Ramazan Bayramı namazı). Nafile: B (yatsı namazının sünneti), E (sabah namazının sünneti), F (akşam namazının sünneti). Kartların harfleri ya da namazların adları yazılabilir. Nafile namazları "sünnet" diye adlandıran cevap da doğru kabul edilir.
- 8.2 **(3 puan)**: C kartındaki Ramazan Bayramı namazının vacip olduğunu, yani farz kadar açık ve kesin olmamakla birlikte kılınması emredilen bir namaz olduğunu belirtme **(1 puan)**. B kartındaki yatsı namazının sünnetinin nafile olduğunu, yani Hz. Peygamber'in farz ve vacip olanlar dışında kıldığı ve kılınmasını tavsiye ettiği bir namaz olduğunu belirtme **(1 puan)**. Farkın, vacip namazın kılınmasının emredilmiş olmasında, nafile namazın ise emredilmeyip Hz. Peygamber'in kılması ve tavsiyesiyle Müslümanların kıldığı bir namaz olmasında olduğunu ifade etme **(1 puan)**.
- 8.3 **(3 puan)**: Cuma namazının farz olduğunu ve haftada bir, cuma günü camide cemaatle kılındığını belirtme (hüküm, zaman ve yer bilgilerinin üçü doğruysa 2 puan, ikisi doğruysa 1 puan). Hüküm için "erkeklere farzdır", zaman için "cuma günü öğle vakti" gibi cevaplar da doğru kabul edilir. Müslümanların haftada bir buluşmasını, tanışıp kaynaşmasını, ortak gündem oluşturmasını ya da aralarında birlik ve beraberliğin güçlenmesini sağladığını belirtme (biri yeterlidir) **(1 puan)**.

Örnek doğru cevap:

8.1. Farz kutusu: A, D. Vacip kutusu: C. Nafile kutusu: B, E, F.

8.2. C kartındaki Ramazan Bayramı namazı vaciptir; farz kadar açık ve kesin olmasa da kılınması emredilmiştir. B kartındaki yatsı namazının sünneti ise nafiledir; Peygamberimizin (sav) farz ve vacip dışında kıldığı, kılınmasını tavsiye ettiği namazlardandır. Yani vacip namaz emredilmiş bir namazdır, nafile namaz ise emredilmemiş, Peygamberimizin örnekliğiyle kılınan bir namazdır.

8.3. Cuma namazı farzdır. Haftada bir, cuma günü camide cemaatle kılınır. Cuma namazı, Müslümanların haftada bir bir araya gelip tanışmasını ve kaynaşmasını sağlar.

Yanlış cevap: Sünnet namazları farz kutusuna, farz namazları nafile kutusuna yazmak, Ramazan Bayramı namazını farz ya da nafile olarak göstermek ilgili kart için puan almaz. Vacip ile nafile namazı "Vacip namaz camide, nafile namaz evde kılınır." gibi yanlış ölçütlerle ayırmak 8.2'den puan almaz. Cuma namazının her gün kılındığını ya da nafile olduğunu söylemek 8.3'ün ilgili bilgisinden puan almaz. Cevap verilmemesi durumunda 0 puan verilir.